

Čís. 3578.

Bylo-li objednáno zboží s podmínkou, že bude dodáno též jiné zboží, jímž byl obchod zapovězen, jest celá smlouva neplatna.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, Rv II 799/23.)

Žalovaná slovenská firma koupila od žalující moravské firmy 50 litrů likérů s podmínkou, že bude současně dodáno i 100 litrů 96% líhu. Když žalovaná odmítla přijati zaslané likéry, domáhala se žalující na ní zaplacení kupní ceny za likéry. O b a n i ž š í s o u d y uznaly dle žaloby, N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Dovolací důvod §u 503 čís. 4 c. ř. s. provádí žalovaný v ten rozum, že odvolací soud věc nesprávně řeší, ježto nepřihlíží k právním důsledkům, jež se podávají z toho, že objednávka likérů, o jichž kupní cenu jest žalováno, byla učiněna jen a výslovně s tou podmínkou, že bude současně dodáno i 100 litrů 96% líhu, jak bylo ve sporu prokázáno. Oba nižší soudy projevují ve svých rozhodnutích názor, že úmluva, pokud se týče výhrada o současném dodání líhu žalující firmu nezavazuje, ježto prý nebyla pojata do vlastní objednávky, nýbrž jenom znamená na rubu objednáciho listu, a dovozují kromě toho, že podmínku tuto pokládají jest za nedoloženou, ježto vzhledem na úřední zákaz prodeje líhu na Slovensku jest nedovolena. Náзор tento nelze uznati správným. Okolnost, zda jest objednávka líhu zapsána s ostatními objednanými věcmi v textu objednáciho listu, či jen poznamenána na jeho rubu, jest pro věc zcela lhostejna; důležité jest jedině, zda byl líh objednán v nerozlučné spojitosti s likéry na ten způsob, že současné dodání líhu bylo stanoveno za podmínku (konečný účel) celé objednávky (§ 901 obč. zák.). Byla-li objednávka přijata v tomto smyslu agenty žalující firmy, jest pro žalovaného závazna jen s touto výslovně vymíněnou podmínkou a žalující firma mohla objednávku jen za této podmínky přijati neb odmítnouti. V této příčině zjištění prvního soudu neponechávají žádných pochybností o tom, že likéry objednány byly jen ve výslovně vymíněné spojitosti s dodávkou líhu, jak o tom svědčí obsah objednáciho lístku a výpověď svědka a odchylný úsudek odvolacího soudu odporuje spisům. Je-li pak smlouva o dodání líhu dle úředních předpisů nedovolenou a bylo-li toto dodání učiněno výslovnou podmínkou smlouvy, nebyl žalovaný povinen přijati dílečné plnění pouze toho, co bylo dovoleno, nebylo-li možno pro právní nedovolenost splniti i to druhé, co jako podmínka celé objednávky bylo vyhraženo a agenty žalující firmy při převzetí objednávky připověděno. V této příčině přichází v úvahu § 898 obč. zák., který stanoví, že ujednání, učiněná pod podmínkami nedovolenými, jež při posledním pořízení pokládají se za nedoložené (§ 698 obč. zák.) jsou neplatna. Žalo-

vaný byl tedy v právu, odmítnuv přijati dodávku likérů, které mu žalující firma v důležitém splnění oné objednávky zaslala.

Čís. 3579.

Ke sporu dítěte s manželem jeho matky o oduznutí manželského původu, nemůže jako vedlejší intervenient žalovaného přistoupiti domnělý nemanželský otec.

(Rozh. ze dne 5. března 1924, R I 112/24.)

Ve sporu nezl. Marie H-ové proti Janu H-ovi o oduznutí manželského původu a zrušení legitimace napotomním sňatkem přistoupil v první stolici k žalovanému jako vedlejší intervenient Václav Ž., proti němuž byla již dříve podána žaloba o uznání nemanželského otcovství k Marii H-ové, jež však byla tehdy zamítnuta proto, že Marie H-ová v době podání oné žaloby byla dítětem manželským. Procesní soud první stolice usnesením, pojatým do rozsudku, jímž bylo žalobě vyhověno, připustil vedlejší intervenci Václava Ž-a. Odvolací soud zamítl návrh Václava Ž-a, by připuštěn byl za vedlejšího intervenienta žalované strany. Důvody: Dle §u 17 c. ř. s. může vstoupiti do sporu jako vedlejší intervenient pouze ten, kdo má právní zájem na tom, by strana, k níž přistupuje, ve sporu zvítězila. Nestačí, by měl zájem pouze faktický, nanejvýš hospodářský (materiální) nebo mravní, aniž by byly výsledkem sporu jeho právní poměry ku prospěchu nebo škodě jeho změněny. Dále musí tu právní zájem vedlejšího intervenienta již býti, nesmí záviseti pouze na neurčitých budoucích událostech. Okolnosti, jež Václav Ž. uvádí, neodůvodňují však právo jeho, by vstoupil jako vedlejší intervenient do tohoto sporu; zájem jeho není zájmem právním, nýbrž pouze hospodářským; rozsudek, který ve sporu stran byl vydán, stanoví jen právo mezi stranami, práv a povinností Václava Ž-a se netýká, nemaje zpětné působnosti na právní jeho oblast, ježto samozřejmě nebylo a nemohlo býti jím stanoveno, že Václav Ž. jest nemanželským otcem žalobkyně, nýbrž bude nutno věc rozřešiti teprve zvláštním sporem, ve kterém bude moci Václav Ž. důkazy v odvolání nabízené provésti, pokud se týče dotázkami a návrhy uplatniti. Správnosti onoho náhledu nasvědčuje především rozhodnutí nejvyššího dvoru soudního ze dne 29. dubna 1913 R III 196/13, kde v podobném případě bylo rozhodnuto, že matka dítěte nemá práva ve sporu manžela proti dítěti o popření manželského původu dítěte přistoupiti k tomuto jako vedlejší intervenientka, ano se jedná pouze o právo dítěte, nikoliv o právo matky. Dále jest poukázati na rozhodnutí téhož soudu ze dne 5. července 1910 R II 571/10, uveřejněné v Právniku z roku 1911 str. 232, pak z 22. listopadu 1905 čís. 3225 sbírky. Dále nelze přehlížeti toto: Vedlejší intervenient smí předsevzít pouze procesní úkony v zájmu strany hlavní, ježto právo jeho se pouze na podporu strany obmezuje, a jen, pokud strana jím nebrání. I to, co pro stranu podporovanou je prospěšné, jest pouze tehdy právoplatné, když to není v rozporu s pro-